

מכון להוצאה הרשה ומפוארת
של ספרי מהרא"ל בינין ז"ע

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org

הארי ההו

פנינים נפלאים מתורתנו של

המהרא"ל בינין

הגאון הביאריה לייב צינץ ז"ע מפלאצק

גיליון רי"ד, חג השבועות תשפ"ג

הבטחת רבינו,
מי שישתדל
בהדפסת
ספריו יהיה
לו המזכר
למליץ

וזהו הכוונה 'כי לי כל הארץ', היינו שכבר יש לי כל טוב הארץ של האומות, שכולם איתפשו מנהורא דלהון ויהבו לישראל. קומץ המנחה - דרוש לחג השבועות

הטעם שנתרפאו כל בעלי מומין

וְהָיוּ נִכְנָיִם לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יָרַד ה' לְעֵינַי כָּל הָעָם עַל הַר סִינַי (יט, יא).
פירש רש"י: 'לעניני כל העם' - מלמד שלא היה בהם סומא, שנתרפאו כולם.
והטעם, כי כל מום שבאדם, הוא לפי בחינת נפש, כי בנפש יש ציור הרמ"ח איברים הרוחנים כנודע, וזהו הטעם בזהוהר (ח"ג צ, ב ואילך) שנפסלו בעלי מומין להקריב לגבוה, כדכתיב (ויקרא כא, יח) 'כי כל איש אשר בו מום לא יקרב', וכתב שם הטעם שלפי בחינת המום שבגוף כך הוא בנפש. ולכן בסיני שנתרפאו והיו בתכלית השלימות בנפש, נתרפאו גם בגופים.
שיירי קומץ המנחה - דרוש מענין מתן תורה

שרי האומות העליונים נתנו לבני ישראל מתנות
וְעַתָּה אִם שָׁמוּעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי וְשָׁמַרְתֶּם אֶת בְּרִיתִי וְהִיְתָתֶם לִי קְדֻלָּה מִכָּל הָעַמִּים כִּי לִי כָּל הָאָרֶץ (יתרו יט, ה).
הגם שהחזיר השי"ת את התורה על כל האומות כמבואר בגמרא (ע"ז ב, ב) ובמדרשות, מכל מקום מבואר בזהוהר פרשת בלק (ח"ג קצב, א-ב) שגם זה היה לטובת ישראל, שכל שרי האומות העליונים נתנו לבני ישראל מתנות, עיין שם.
וזהו כוונת פסוקים הללו, שאל יתחמץ לבב ישראל באמרם: אחר שלא רצו כל האומות לקבלה, מהו המתנה שנתן לישראל. ובה אמר שכל זה (=שסיבב השי"ת את התורה אצל כל האומות) לטובת ישראל, שיקבלו גם האור של שאר העמים.
וזהו אומרם 'והייתם לי סגולה מכל העמים', מכל דייקא, שיקבלו סגולתן וחשיבותן של כל העמים. וסיום הכתוב 'כי לי כל הארץ' אינו מובן לפי פשט הכתוב, ורש"י דחק לפרשו, אבל לפי הנ"ל יובן, שהרי כל האומות נתנו מתנות לישראל, ובשעת מתן תורה בירר הקב"ה כל הטוב ואור שבכל האומות, ונתנו לישראל.

על דרך הדרוש

כפיית ההר על ישראל בעיקר משום תורה שבעל פה

ולא חפץ ה' להודיעם סודי התורה שעיקרה תורה שבעל פה, שלא יהיה לאומותם התורה שבעל פה שיוכלו להעתיקם מתוך הכתב. והוא יתברך 'מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום' (תהלים קמז, יט-כ), כי אצלנו חוקי התורה, הגם שאין השכל משיגן, מכל מקום על פי תורה שבעל פה מבינין טעמי התורה, לכן החוק שאינו בגדר השכלי, נעשה משפט על פי התורה שבעל פה שמבינין פירוש הדברים, אבל לאומות שלא נגלה להם תורה שבעל פה, אין מבינין הכתוב בתורה כי אם כחוקה, ואין מבינין הטעמים השכליים שנקראים משפט, לכן אמר 'ומשפטים' בל ידעום.
והנה מצינו שהוא יתברך החזיר התורה על כל אומה ולשון (ע"ז ב, ב; מכילתא בפרשתין), ואילו התרצו האומות לקבלה אם כן היו כל אפיין שוין, והיה יכולה גם תורה שבעל פה להנתן בכתב, וכבר אמרנו שבדברים המפורשים אין היצר הרע שולט. לכן בתחילה אמרו 'כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע', דהא בתחילה לא ידעו עדיין שהחזירה על כל אומה ולשון ומיאנו מלקבלה, וממילא היה יכול לכתוב גם תורה שבעל פה, לכן שפיר קיבלו ברצון. אבל אחר שהחזירו התורה ומיאנו לקבלה, ולכן נקנסו ולא נכתבה תורה שבעל פה, ואם כן קשה לעמוד ביצר הרע שיש על דבר שאינו מפורש בתורה, לכן כפה עליהם הר כגיגית בשביל תורה שבעל פה. ומובן שפיר.
שיירי קומץ המנחה - מגילת רות

וַיִּתְּצֵבוּ בְּתַחֲתֵיתִי הָהָר וגו' (יתרו יט, יז)
אמרו ז"ל (שבת פח, א) 'ויתצבו בתחתית ההר' שכפה עליהם הר, וכבר הקשו (תוס' שם ד"ה כפה) הא הקדימו נעשה לנשמע, ובתנחומא (פרשת נח) תירץ דעל תורה שבעל פה הוצרך לכפות עליהם הר כגיגית. וראוי להבין, אחר שבפה מלא דברו (להלן כד, ז) 'כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע', אם כן מאי נפקא מינה, אם שהוא תורה שבעל פה, בודאי שהוא יתברך בעצמו ציוה כל הדברים שנאמרו בעל פה, ומאי נפקא מינה שהוא בעל פה או בכתב.
אך נראה, כי עיקר שליטת היצר הרע הוא על תורה שבעל פה, מאחר שאינו מפורש בתורה, מוצא היצר הרע מקום לפתות שדי לקיים התורה ככתבה וכמשמעה. כמו שחיטה, שנאמר 'וזבחת' (דברים יב, כא; חולין כח, א), מוצא היצר הרע לטעון שאין בכלל כל הבדיקות וכדומה שהעתיקו חז"ל בפירוש הזבחה. וכן 'בשר בשדה טריפה' (להלן כב, ל; חולין מב, א), הכל אינו מפורש בתורה, לכן רוע יצר יש לו מקום לפתות שלא אסרה תורה רק הנטרף לגמרי מחיה רעה, לא לאסור כל הטריפות, ונקיבת מעיים וריאה. וכמו כן איסורין דרבנן, יין נסך וכדומה, אשר מתחילה אין דרך לפרוץ הישראלי בדברים המפורשים בתורה, רק בדברי חז"ל, וכך הוא דרכו של יצר הרע עד שכופר בעיקר.
והנה הטעם שלא נכתבה תורה שבעל פה, איתא במדרש (שמו"ר מז, א) לפי שגלוי לפניו יתברך שיגלו לבין האומות,

פניני המהרא"ל על פרקי אבות

- פרק א' -

'משפטי ה' אמת צדקו יחדיו'

על שלשה דברים העולם עומד על הדין על האמת ועל השלום (פ"א משנה יח).

התנא מזכיר את האמת כיסוד נפרד, ומדבריו מובן שיתכן שיהיו דין ושלום אף על פי שאינם אמת. היתכן? התשובה היא – כן! בגמרא נאמר 'כל הדין אמת לאמיתו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית'. מהי אמת לאמיתו? יש דין שהוא שקר ויש דין שהוא אמת. גם הדין שהוא שקר – הוא אמת לגופו של הדין.

ונבאר: ראובן ושמעון באו אל הדיין, ראובן תובע משמעון מאה שקלים שהלווה לו, אך שמעון מכחיש וטוען "לא היו דברים מעולם!" לראובן אין עדים או ראיה לדבריו, ועל כן פסק הדיין כי שמעון פטור שכן הדין הוא שהמוציא מחבירו עליו הראיה.

האם הדין הזה הוא אמת? – אכן הדיין פסק לפי האמת, אבל יתכן שאכן ראובן הלוח את הכסף לשמעון אלא שאין על כך עדים. אך כיון שאין לו לדיין אלא מה שעניו רואות, הרי שדינו היה דין אמת. יתירה מזו, אם הדיין יפסוק שהוא חייב, הרי שלמרות שזו האמת, אבל הדין יהיה דין שקר!

רק במקרה אחד הדין הוא אמת גמורה, כששני הצדדים מספרים את אותו סיפור ואין האחד מהם שקרן, כך אמר הפסוק 'משפטי ה' אמת צדקו יחדיו' – אימתי משפטי ה' הם אמת? כשצדקו יחדיו – כששני בעלי הדינים צדיקים ובאים אל הדיין רק כדי לשאול מה עליהם לעשות.

גם השלום – אינו תמיד אמת, כי מותר לשנות מפני השלום. לכן שנה התנא את שלושתם בנפרד, על הדין ועל האמת ועל השלום.

בזכות הענוה זכה לתת תורה לישראל

משה קיבל תורה מסיני (פ"א, מ"א).

משה רבינו, הוא זה שזכה לקבל את התורה ולא אדם אחר זולתו, גם הר סיני זכה שעליו תרד השכינה ותנתן התורה ולא על הר אחר זולתו. וכמסופר שהקב"ה פסל את כל ההרים שרצו שעליהם תנתן התורה, ובחר בהר סיני – הנמוך והשפל מכולם. כך גם זכה משה הענו מכל האדם אשר על פני האדמה, להיות זה שיקבל את התורה ויתנה לישראל.

כך מתבארת המשנה, משה קיבל תורה, וזכה למדרגת קבלת התורה – מסיני, כלומר שהוא היה זהה לסיני שהיה השפל בכל ההרים, ולכן זכה שתנתן התורה על ידו, כי הוא היה הענו מכל האדם.

רק המצוות שעשה בעצמו יגינו עליו בעולם העליון

אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני (פ"א, משנה יד).

כשיבוא האדם להשפט לפני בורא כל, לא יועילו לו כל מצוות ומעשים טובים שעשה חבירו, רק המצוות שעשה הוא בעצמו, הם שילבישוהו מחלצות כשיעמוד לפני בורא עולם.

אך כל זה הוא לגבי העולם הבא, שם אין אדם נוגע במוכן לחבירו – אין אדם נפסד מחלקו בגלל מעשי חבירו.

לא כך הם הדברים בעולם הזה, כאן העולם נדון לפי הרוב, אם הם זכאים – העולם נדון לזכות, ואם הם חלילה חייבים – לחובה. גם הצדיק שראוי לרוב טובה, וראוי לגאולה, נשאר בגלות בגלל הרשעים מחריבי העולם. משום שכשאני לעצמי מה אני.

פניני ישועות

'בריא' ושמא!

חיפשו הם לעשות סגולה אמינה כדי שילדם ייוולד בריא ושלם. התייעצו וחיפשו ולבסוף נחה דעתם לעשות את הסגולה הנפלאה בתרומה להדפסת ספרי המהרא"ל צינץ ז"ע בכדי לזכות להבטחת המיוחדת והבלעדית של המהרא"ל החקוקה על מצבת קבורתו, כי יסייע למי שידפיס את ספריו.

באמונה עזה תרמו נפתלי ונוותו ביתו הוצאת הדפסה של ספר מספרי המהרא"ל לכהם לא שוכחים לציין לחברי המכון שזיכרו על ציונו של מהרא"ל צינץ את בקשתם המיוחדת, "שילדם ייוולד בריא ושלם". וכך לאחר עשיית הסגולה המיוחדת הם הרגישו הקלה בלב, הן עשו את הטוב ביותר!

חודש ימים לאחר התרומה למכון, זכו לחבוק את התינוק הנולד כשלתדהמת הרופאים הוא "בריא ושלם" וכל הדיאגנוזות המדאיגות אותן קיבלו טרם לידתו התפוגגו כלא היו. שמחים ומאושרים התקשרו לבשר לחברי המכון את הבשורה המיוחדת כי בנם הנולד למזל טוב בריא ושלם, ואכן עבדה הסגולה הנפלאה גם הפעם: "מאה אחוז!"

נפתלי ק, זכה למשפחה לתפארת, בנים המשובצים במוסדות התורה האיכותיים ביותר באזור מגוריו, בנות ששמן הטוב יוצא למרחקים, ולאחרונה אף זכה להשיא את בתו הגדולה, לה זכה לקחת חתן בחור 'תלמיד חכם' מאחד הישיבות הטובות ביותר מבית מיוחס ותורני.

בימים רגילים היה נפתלי נוהג לומר - ספק בהלצה ספק ברצינות: "כשהחיים זורמים על מי מנוחות לא זוכרים מהקדוש ברוך הוא". השומעים מן הצד היו תמהים תמיד לשמע אמרה זו, האם נפתלי אומר את דבריו כלפי עצמו?

תקופה קצרה לאחר נישואי בתו הבכורה, קיבל נפתלי חוות דעת מדאיגה מרופא בכיר, כי עתיד להיוולד לו ילד לא בריא, שכנראה יסבול מנכות מסוימת בגופו.

אין לשער את הלחץ והדאגה הרבה אליה נקלעו נפתלי ונוותו ביתו. דאגות רבות החלו למלאות את ראשם, איך יסתדר ילדם? ממה יסבול? כיצד הם יסתדרו עם כל זה, הרי כבר אינם צעירים? מלבד התפילות הרבות שהחלו להתפלל שהכול יסתדר,

08-864-89-89

להשתתפות בהדפסת הספרים לקיום
צוואתו של הגאון ז"ע ולזכות בהבטחתו
ניתן להזמין חינם את ספרי רבנו לבתי מדרש וישיבות